

# PÉCSI Dohánygyár

EVFOLYAM, 6. SZAM

A PÉCSI DOHÁNYGYAR DOLGOZÓINAK LAPJA

1978. JÚNIUS

## Újítók párbeszéde

Régi hagyomány vállalatunknál, hogy évente újítási ankét tartunk, mely jó alkalom a végzett munka értékelésére, a jövő feladatainak kijelölésére. A fórum keretében kerül általában megvitatásra a vállalat évről-évre újítási feladatterve is, aktuális problémák megtárgyálása és esetenként jutalmazás is jelentik a napirendi pontokat.

Múlt hónap 26-án húsz fő részvételével tartottuk meg ez év újítási ankétunkat, melyet Várhelyi József, vállalatunk főmérnöke vezetett és részt vett a fórumon Kárpáti Károlyné, igazgatóhelyettesünk titkára és Dabócika Tiborné szb-titkár is.

Várhelyi József bevezetőjében röviden ismertette múlt évi eredményeinket, majd bővebben szólt az előttünk álló feladatokról. Az 1977. évi eredményünk fokozott felelősséget ró ránk az 1978-as esztendőre, hiszen elsősorban a közel száz beenyújtott javaslatból elfogadott nagyszámú ötlet megvalósítása a cél, különös tekintettel a balesetvédelmi, munkavédelmi jellegű javaslatokra.

Örömmel nyugtáztuk azt a tény, hogy szocialista brigádunk vállalásaiban szerepeltek a balesetvédelmi jellegű javaslatok mielőbbi megvalósítását. Az újítási ankét hivatott arra, hogy az újítók, kivitelezők részt vegyenek a vállalat 1978. évi újítási feladattervének előkészítésében. Az eddigi tapasztalat azt mutatja, hogy a feladattervben általában olyan ötletek szerepeltek, melyek megoldása sokszor szakmai bravurnak számít, némely esetben komoly erőfeszítésre kényszeríti az újítókat. Összesen tizenkét pontot tartalmaz a feladatterv, a tervezett újítási díjak magasak és igen nagy számban tüztünk ki külön feladattervi céljuttalmat is. Szerepelnek ezek között minőségjavító, termelékenység-növelő, munkakörülményeket javító javaslatok is. Például: automatikus keretelentő a csomagológépekre, vasanyagok tárolásának biztonságos megoldása, fémkiválasztó a vágógépek elé, zajcsökkentés stb.

Az ankét végig baráti, bensőséges légkörben zajlott le, és még emelte az utolsó napirendi pont. Vállalatunk ugyanis az ipar vállalatai között meghirdetett újítási versenyt 1977. évben megnyerte, ezért a tröszt 20 000 Ft-tal jutalmazta a vállalatot. A versenykiírásnak megfelelően ezt az összeget az újítómozgalom aktivistáinak, rendszeres újítók, kivitelezők, szakvéleményező és kalkulációkészítők jutalmazására kell fordítani. Tizenkét fő részesült jutalomban.

Horváth István

## Dohányleadás két műszakban Egyenletes nyersanyag-ellátás az előkészítésben

### Szűkös készáru-raktározási lehetőségek

A Pécsi Dohánygyár termelési volumene a IV. ötéves terv ideje alatt nagymértékben megemelkedett. A technológiai területünk viszont azonos szinten maradt. Az előkészítési osztály területén a gépesítési folyamatok tovább csökkentették azt a területet, ahol a dohánykeverékek összeállítása történt.

Igy szükségessé vált, hogy az áruforgalmi osztály bevezesse saját területén a dohány-nyersanyag kétműszakos leadását az előkészítési osztály részére. Ezen szervezési intézkedés már igazolta azt a kihatást, amiért a döntés megtörtént. Az előkészítési osztály egyenletes ütemben kapja meg a napi lehívott dohányanyagot. Az anyagmozgatók leterhelése kiegyenlített, mivel az 1 főre és a kapcsolódó időre eső anyag súlya egyenletesen oszlik meg.

Az anyagmozgatók területén felmerült túllórak száma is nagymértékben csökkent, mivel a délutáni műszak a dohány leadása mellett fogadni tudja a késő délutáni beérkező anyagmennyiséget is. A munka minőségében is javulás állott be, mivel az anyagot nyújtottabb időben kell rendelkezésre bocsátani, vagyis megszűnt a „hajrá”, emberre és anyagra nézve is kíméletlen munkatempó.

### Ami hiányzik

Ez azonban nem jelenti azt, hogy most már minden rendben van. További előrelépést kell tenni az anyagot és embert kímélő minőségi munka érdekében, amit lényegében az anyagmozgatók korszerű gépesítésével és egy megfelelő területű kondicionált keverőtérrel érhetünk el. Szólni kell arról is, hogy az emberi munka minősége is a korszerűbb körülményekkel változtatható meg. Jelen pillanatban a létszám összetétele nagyon változó és heterogén. Országos probléma az anyagmozgató emberek hiánya. Berezési hiányosságok mutatkoznak a nehézfizikai munka megfelelő elismerésében. Meggyőződésem, hogy számottevő hatása van a közvetlen vezetőknek az emberi munka moráljának és minőségének a kialakításában. Jelen esetben nálunk ez a hatás megvan a középvezetőknel, de javulnia kell a munkát közvetlenül irányító csoportvezetők ilyen irányú tevékenységénél.

Célszerűség és a kényszerűség azt kívánja, hogy a készáru anyagmozgatók és raktározók területén is kétműszakos rendszert vezessünk be. A termelési osztály készáru tárolóhelyiség alapterülete nem felel meg ma már annak a követelménynek, és az ott folyó szerelési munkafolyamatnak, ami öt évvel ezelőtt még megfelelt. A szerelési munkálatoknak folyamatosnak kell lennie, ami most a hely hiánya miatt nem így van. Előfordul, hogy a csomagoló teremben van osztagolva a készáru, amely terem gépeivel úgyszólván szűfolt.

Igy helyén való lenne az, hogy a napi délelőtti termelés raktárra való szállítása délután folyamán megtörténjen.

A kétműszakos leadáshoz további munkaerő szükséges, valamint egy további vezető beállítása, akinek felelőssége a készáru fogadására, kezelésére terjed ki.

### Gépesítés a Volánnál

A kétműszakos rendszer bevezetésétől viszont ebben az évben még el kell tekintenünk, mivel rövid időn belül meg fog változni a készáru kiszállításának folyamata és formája. Ugyanis a volán vállalatok bevezetik 1979. évtől a gépesített anyagmozgatót és szállítást. A szállítók felé támasztott követelmény nem más, mint a raklapos egységalkomány szerint kikészíteni a szállítandó készáru.

Már ennek a rendszernek való bevezetése is komoly feladat elé állítja vállalatunkat. Tudnunk kell, hogy raktári kapacitásunk kicsi és ezen rendszer bevezetése tovább rontja a raktári kapacitás kihasználási fokát.

A helyzet ezek után azt követeli, hogy egy korszerűbb raktárt kapjunk készáru raktározás céljára, ahol alkalmazni lehet a gépesített raktározási, szállítási, korszerű folyamatokat. Ebbe a rendszerbe kell beépíteni az osztályról való készáru-lehozatali folyamatát.

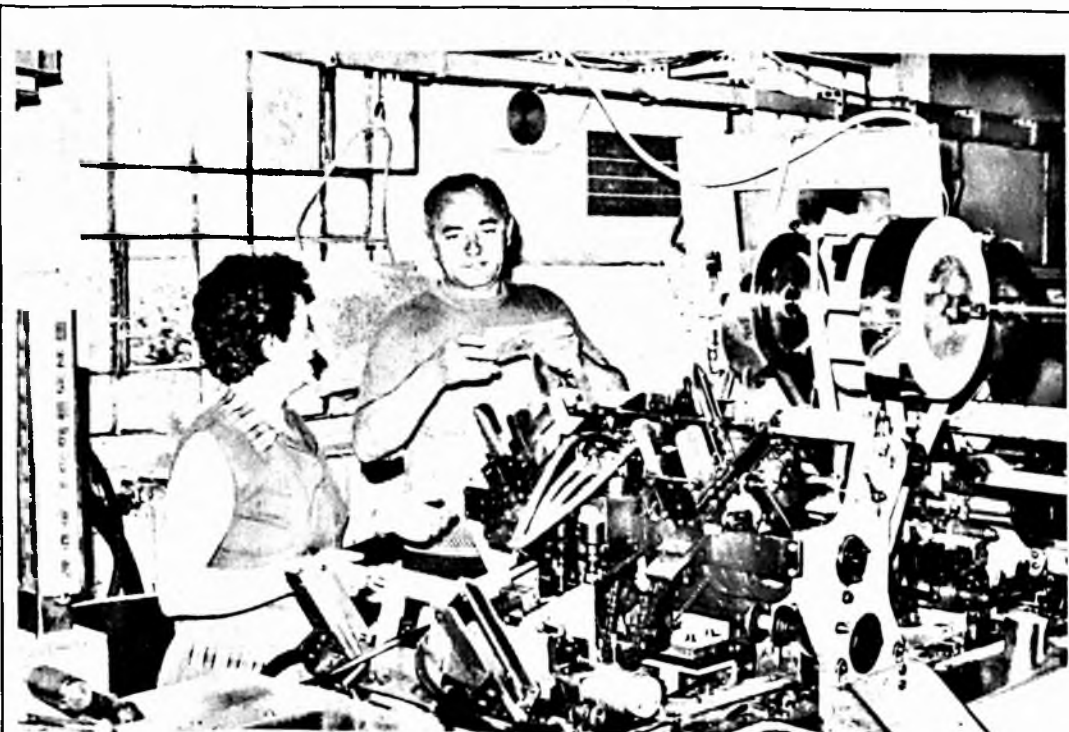
Kiss József

### Új szabványok

Ebben az évben két ágazati szabványtervezet került véleményezésre; egyik a fermentált dohányok mintavétele, másik a kocsányozás után fermentált dohány szitafrakciójának meghatározása. Ez utóbbi vizsgálati szabvány megjelentetése egyre sürgetőbbé válik a kocsányozott dohányok frakcióösszetételében előálló vitás kérdések megnyugtató lerendezésére. Az ágazati szabványok mellett további hat országos szabványtervezet kell átgondoltnan, megfontoltnan sorozatmérések beiktatásával augusztus 15-ig elemezni, hogy a szükséges korrekciókat az új szabványokban érvényesíthessük. Új szabványok hatálybalépítését tervezük a következő témakörökben: cigaretta égőképességének meghatározása, füstszűrős termékek szűrőhatékonyágának vizsgálata, a cigarettapapír légáteresztő képességének meghatározása, dohánygyártmányok szivhatósági tulajdonságainak és a töltés mértékének meghatározása, a cigaretta, mint termék szabvány és a cigaretta mintavétele és tételminősítése.

Örvedetes, s az előző évekhez képest előrelépés, hogy a gyári laboratóriumok számára is egzaktsági vizsgálati módszerek, eszközök állnak ma már rendelkezésre a gyártási közvetlen anyagok minősítésében. A Sátoraljaújhelyen megrendezett minőségvédelmi ankét előadója és hozzászólói is több más fontos kérdés mellett erre is rávilágítottak.

Dr. Kiss Elemérné



Június harmadik szombatján ismét kommunista műszakot tartottunk gyárunkban. Kétszázötven dolgozónk több mint tizenhárom millió darab cigarettát készített: kérésüket gyermekintézmények építésére ajánlották föl. Felvételünk a csomagolási osztályon készült.

Fehér Lajos felvétele

## Békegyűlés



A Hazafias Népfrent szervezésében június másodikán békegyűlést tartottunk vállalatunknál. Az előadó Várhelyi József főmérnök volt.

## Anyaggazdálkodási szakemberek találkozója

### Konferencia kritikus légkörben

Az MSZMP Központi Bizottsága is több alkalommal foglalkozott anyag- és készletgazdálkodási problémákkal. Tény, hogy világméretű problémaként jelentkezik az anyagok és alkatrészek megfelelő utánpótlása és készletezése a termelő, valamint értékesítő vállalatok területén. A termelés gyorsütemű fejlődése, növekedése megkívánja a szervezettebb gazdálkodási rendszer életre hívását.

A közelmúltban rendezett központi anyaggazdálkodási konferencia célja volt olyan irányelvek, ajánlások elfogadása, amely a későbbiek folyamán elősegíti a jobb anyag- és készletgazdálkodást a vállalatok területén. Foglalkozott a hatékonyság és szervezés kérdéseivel, kihangsúlyozta, hogy nem megfelelő gazdálkodás eredményeként a készletfelesleg nemzeti jövedelmünk 5 százalékát kötik le. Ezen belül a vállalatok közti készletszintek igen nagyfokú eltéréseket mutatnak.

A konferencia az előbbieket kihangsúlyozása mellett azt is megállapította, hogy ennek okát egyrészt a hiánygazdálkodásban kell keresni, ami szerint a népgazdasági igényeket nem tudjuk teljes mértékben kielégíteni még import mellett sem, és annak elosztásában is vannak problémák.

Foglalkozott a konferencia a készletek célszerűbb elosztásának problémájával és itt kiemelte a vállalatok közötti kapcsolatok fokozottabb megújítását. Az előadók szóltak a szerződéses és szállítási felelősségekről, a rendelkezés és szállítások nem megfelelő és időben történő teljesítéséről, amit a gyártók monopóliumhelyzetével magyaráztak.

Kihangsúlyozta a konferencia, hogy feltétlenül meg kell javítani a szerződéses és szállítási felelősséget a gyártók részéről, emellett növelni kell a forgalmazó vállalatok hatékonyságát és szervezettegységét.

Nagy figyelmet kell fordítani a felesleges készletek feltárolására és visszajuttatására a népgazdaság vérkeringésébe, amivel javítani lehet a hiányanyagok listáját.

A fentiekön kívül jelentősek az importanyag-beszerezés problémái. Ezen a területen állandó nehézséget jelent a szállítási bizonytalansága, amely nem egy esetben komoly termelési problémákat okoz.

Helyes lenne áttérni a havi szállítási szerződésekre, amelyek jobban megközelítenék a reális igényeket és elkerülhetővé tennék a lökészerű szállításokat, jobban szolgálná a tervszerű készletgazdálkodást.

Termelő vállalatok programozásán is változtatni kell, mivel a jelenlegi rendszer mellett egy-egy terméket, anyagot, negyed-, fél éves vagy éves ciklusidőben gyártanak, illetve szállítanak, ami ugyancsak kedvezőtlenül hat a készletgazdálkodásra. Szó volt a hulladékanyagok gyűjtéséről, értékesítéséről, ami fontos népgazdasági érdek.

Befejezésül a konferencia ajánlásokat fogadott el az országos hatóságok részére az anyag- és készletgazdálkodás továbbfejlesztése és megújítása érdekében.

Benke László



## Kedvezmények, továbbtanulóknak

Vállalatunknál igen sokan tanulnak különböző iskolákban. Ilyenkor év vége felé különösen sok a probléma, hiszen a vizsgák jó része ilyenkor zajlik. Nem árt ha felrészítjük ismereteinket, hogy az alsó és középfokú oktatási intézményekben tanulókat milyen kedvezmények illetik meg.

A tanulmányi szabadság mértéke attól is függ, hogy esti tagozaton vagy levelező tagozaton folytatják-e a tanulmányokat. E szerint általános iskolában mind esti tagozaton, mind levelező tagozaton a dolgozót 6 nap tanulmányi szabadság illeti meg. Gimnáziumban esti tagozaton 6 nap, levelező tagozaton 10 nap tanulmányi szabadság, szakközépiskolai tanulmányok folytatása esetén esti tagozaton 10, levelező tagozaton 15 nap tanulmányi szabadság illeti meg a dolgozót. A gimnázium, valamint a szakközépiskola esti- és levelező tagozatán tanulókat az érettségi vizsgára való felkészüléshez 6 nap külön tanulmányi szabadság illeti meg. Az általános iskola esti és levelező tagozatán valamint általános iskolai tanfolyamon tanuló dolgozónak szabadidőként engedélyezni kell az előadásokon időben történő megjelenéshez szükséges időt, ez azonban nem lehet több, mint tanítási naponként egy óra. Ez a középiskolai tanulmányokat folytatókat nem illeti meg.

Nézzük a szabadidő kedvezményt! Gyakran bizonytalanság van abban, hogy milyen mértékű szabadidő illeti meg a dolgozót a vizsgákon való részvételre. A jogszabály úgy rendelkezik, hogy a vizsgákon való részvétel érdekében olyan mértékű szabadidő jár, amennyi a dolgozó a vizsga időpontjára az oktatási intézményhez beérkezhesen és a vizsgán résztvehesen, tehát az nem egész napokat biztosít a vizsgázó számára. Ha tehát délután van a dolgozó vizsgája, akkor délelőtt még dolgozania kell, s ha munkaidőn belül végzett a vizsgán, akkor vissza kell mennie dolgozni. Külön szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy a vizsgákon való részvételről minden esetben a vizsgán való megjelenésekor igazolást kell kérni. Ezt az igazolást le kell adni a munkahelyi vezetőnek, aki azt a bérelszámolásnak továbbítja, tudniillik, csak abban az esetben jár meg a dolgozó részére a vizsgán való részvétel idejére az átlagkereset.

Szabadnap kiadására olyan oktatási intézményben tanulóknál kerülhet sor, ahol az oktatási intézmény által előírt kötelező foglalkozások kell megjelenni. Itt különbséget kell tenni aszerint, hogy műszaki, mezőgazdasági vagy egyéb szakképzésről van-e szó. A műszaki, mezőgazdasági szakképzést biztosító intézményben legfeljebb 30 munkanap adható, a munkanap száma ahhoz igazodik, hogy mi az illetékes intézményben a kötelezően előírt foglalkozások időtartama. Egyéb szakképzés esetén négy évet el nem érő tanidejű képzésnél legfeljebb 15, négy éves és azt meghaladó tanidejű képzésnél legfeljebb 18 munkanap jár. Természetes, hogy ez esetben is szükséges az oktatási intézménytől igazolást hozni.

A munkaidő-kedvezmény, a szabadnap és a szabad idő nem jár akkor, ha a kötelező foglalkozás vagy vizsga a dolgozó pihenőnapjára illetőleg szabadnapjára esik.

Dr. Simon Gyuláné

## Tudományos munka társadalmi alapon MÉTE-szakcsoportunk életéről

MÉTE-szakcsoportunk 1950-ben alakult — Pécsen az elsők között — 16 fővel. Jelenleg 60 fő a létszám, ami három éve szinte állandó, mert az újonnan belépő tagjaink gyarapító hatását az iparból távozó vagy nyugdíjba vonuló tagjaink kiválása egyensúlyozza.

Munkánk célja: társadalmi tevékenységünkkel szolgálni, elősegíteni iparunk fejlődését, meggyorsítani az információ-áramlást, közreműködni az emberi tudat helyes alakításában.

Ennek szellemében határoztuk meg a szakcsoport 1978—85. évre szóló cselekvési programját. A programban meghatározott feladatok eddigi teljesítéséről június 15-én a MÉTE Baranya megyei területi szervezetének vezetőségi ülésén adtunk tájékoztatást. Fontos feladatnak tartottuk a vállalatnál dolgozó felsőfokú végzettséggel rendelkező fiatalok bevonását a szakosztály munkájába. A megtartott rendezvények előadói a „DOHANY-IPAR” című szaklapban vállalatunk dolgozóitól megjelent cikkek szerzői zömmel ezekből a fiatalokból tevődnek ki.

Szakosztályunk részt vállalt a szakmai oktatás és továbbképzés korszerűsítésében, elsősorban a szakmunkás- és technikusok képzésében. A vállalati középtávú tervnek egyik legfontosabb célkitűzése a multifilteres gyártmányok fejlesztése, bővítése. Ennek elősegítése érdekében olyan előadásokat tartunk, melyek a multifilteres cigarettagyártmányfejlesztésének lehetséges irányával, a filtergyártó berendezések ismertetésével, a gyártmányok minőségének, termelékenységének és hatékonyságának vizsgálatával foglalkoznak.

Az 1977-ben megalakult technológiai és gyártmányfejlesztési munkabizottságunk, amely a multifilteres cigaretták gyártmánybővítésével új, nagyhatású füstszűrők kiskisérletelésével foglalkozik. A nyári leállás után Huber Jenő előadást tart az éves műszaki fejlesztési feladatokról.

Közgazdasági és szervezési feladataink közül igen fontos

a multifilteres cigarettagyártás tőkés importigényének csökkentése, exportlehetőség felvételeinek vizsgálata.

Rendszeresen részt veszünk Budapesten a Kohó- és Gépipari, valamint a Könnyűipari Minisztérium Szaktanácsadó Szolgálatát által tartott előadássorozatokon.

A IV. negyedéven Gábor Józsefné és Várhelyi József tart előadást, amely a DH-munkarendszer bevezetésének tapasztalataival és további feladataival foglalkozik. Összegezve megállapítható, hogy szakcsoportunk a betervezett munkaprogramját időarányosan teljesíti.

Tóth Lívia

## Rendhagyó taggyűlés a III. sz. KISZ-alapszervezetnél



## Ismerkedés az eszperantó nyelvvel

### Látogatás a kerámia biennálén

A III. sz. KISZ-alapszervezet június 14-én tartotta taggyűlését, amelynek programja az alapszervezet fiataljai között méltán keltett érdeklődést. Az első napirendi pontba foglalt téma: Az alapszervezet fiataljai Balogh Józsefné beszámolója segítségével megismerkedett az eszperantó nyelvvel és az Eszperantó Szövetség mozgalmi munkájával.

Zamenhof lengyel szemorvos 15 éves munkával alkotta meg az eszperantó nemzetközi nyelvet, amelyet 1887-ben publikált. Az összes kultúrnyelven ismert és használt nemzetközi szavakat szókincként felhasználva, egy logikusan és tudományosan megszerkesztett nyelvtannal pá-

rosította. Így sikerült egy könnyen elsajátítható „mesterséges” nyelvet megvalósítani, amely gyorsan tért hódított és neves híveket toborzott Franciaországban, Németországban, Svédországban és Japánban. Az 1905-ös első Eszperantó Világkongresszus óta minden földrészen nő a nyelv beszélői száma. Több, mint 80 országban 70 milliónál több taggal működik szervezett formában az eszperantó élet. 20 országban rendszeresen sugároznak a rádiók eszperantó nyelvű műsora. Az irodalom területén is egyre nagyobb tért hódít: kb. 40 ezer az eszperantó nyelvű könyvek száma és havonta több, mint 100 irodalmi, tudományos és szakmai újság jelenik meg a világon. Tehát az élet minden területén tért hódít ez az egységes nyelv, az eszperantó.

A taggyűlés következő programja a kétvétenként megrendezésre kerülő országos kerámia biennálé megtekintése volt. Az új formáit állandóan kereső és közben tartalmában is megújuló művészeti ág 73 művészenek kiállított 200 műve nem keltett egyöntetű elragadtatást fiataljainknak. A kiállítás megtekinthető július 31-ig, kedd kivételével 10—20 óráig.

Czina Ferenc

## Jelentősen javult nődolgozóink helyzete

Pártvezetőségünk áprilisban felülvizsgálta a KB 1970. február 18—19-i határozatának vállalati végrehajtását, amely a nők helyzetének javításával foglalkozik. Több oldalról vizsgálva az anyagot, szinte reménytelen vállalkozásnak látszik egy újszázadok határai közé szorítani mindazt, amit nyolc év alatt tettünk ezen a területen. A határozat végrehajtása csak úgy érthető meg, ha mindenekelőtt megfogalmazzuk magának a határozatnak az alapfogalmát, mit is céloz ez a határozat? Azt, hogy az elmúlt évszázadokban a nők alárendelt szerepét megszüntesse, a történelem szemétkosarába dobja az olyan véleményeket, hogy a nőknek a konyhában, a főzőkanál mellett a helye. A mi társadalmi rendszerünk tömegesen vonta el a háztartástól az asszonyokat és vitte az ipari, mezőgazdasági munkahelyekre, a nagy társadalmi feladatok végrehajtásába való részvételre.

Ugyanakkor ezek az asszonyok, lányok küszködtek, szenvedtek az új körülmények között, hiszen nem volt idő felkészíteni, megtanítani őket a bonyolult termelési feladatokra, így aztán a női munkavállalók túlnyomó többsége nem tudta többre vinni a segédmunkási rangját. Vezetői és értelmiségi munkakörökben az asszonyok szerepe, száma szinte elenyészően kevés volt, és mindehhez hozzájárult egy új nagy probléma: asszonyaink kettős hivatásának problémája, dolgozzon-e, vagy családanya legyen? Ha a családanya szerepét vállalja, akkor otthon kell maradnia, nevelni a gyerekeket, főzni, mosni, takarítani, mert hiszen a társadalom nem tudott ehhez konkrét segítséget adni. Ha a munkavállaló szerepét vállalta, akkor viszont le kellett mondania a legszebb női hivatásról, az anyaságról.

A KB határozata a két hivatás összeegyeztetésének történelmi feladatát tűzte a párt és a nép elé. Eddigi eredményeinkből csak a leglényegesebbet emelnénk ki: visszaemlékezve a „műszerezés uralom” időszakára, a női segédmunka jellegére, büszke érzéssel gondolunk a férfiak teljesítményét elérő, sőt meghaladó szakmunkás női gépvezetőkre, akik itt szerezték meg a szakmai ismereteiket, beültek az iskolapadba, ma itt a vállalat törzsgárdájának tagjai, elismert szakmunkások, bérük egyenlő a férfiakéval. Ugyanakkor családanyák is tudtak maradni, hiszen a család fenntartásához a szakmunkás jövedelem lényegesen jobb feltételeket teremtett, de az iskolás kor alatti egyének elhelyezéséről a vállalat gondoskodik gyermekintézményeiben. Asszonyainkat megtanítottuk magasabb szinten dolgozni és a munkájuk értékét fizetjük. Legfrissebb szakmunkásaink e hó 9-én kapták kézhez a

szakmunkásbizonyítványukat, és akik szakmunkahelyen dolgoztak, június 10-től már szakmunkás bérbesorolást kaptak.

Ki lehet emelni a nők képviselői arányát a vállalat vezetésében, a pártvezetésben, szakszervezeti és KISZ-bizottságban, a gazdasági élet minden területén. Részt vesznek a felső-, közép- és alsóvezetésben. Felkészültségük azonos értékű a férfiakéval, ma már fel sem merül, hogy ezt vagy azt a feladatkört csak férfi tudja elvégezni.

Óriási munkát végeztünk a tudatformálás területén. Rengeteg elavult szemléletet hárítottunk el a fejlődés útjából és ebben a munkában az irányító és szervező erőt elsősorban a pártvezetés képviselte. De nemcsak oktattunk, neveltünk, tantottunk, kineveltünk, hanem beleszóltunk és segítgettünk a munka humanizálásába. Munka- és üzemszervezéssel megszűntettük a nők tömeges éjszakai foglalkoztatását, hiszen a dolgozó nő nemcsak a társadalmi termelés résztvevője, hanem családanya akinek éjszaka elsősorban családja körében a helye, hiszen akkor is gondoskodik családjáról. Mindent úgy oldottunk meg, hogy a termelés nem csökkent, hanem nőtt. Bebizonyítottuk ezzel, hogy a termelésnövelés nem elsősorban a műszakszám függvénye.

Javítottuk a szellőztetést, megoldottuk a porleválasztást, emberibbé tettük a munkahelyeket, növeltük gondoskodásunkat dolgozóinkról.

Segítettük az egyedülálló asszonyokat, a nagy családokat pénzzel és egybekkel. Lakásokhoz adtunk jelentős anyagi támogatásokat. Mind, mind megannyi tény, amely mint elvárható eredmény, már mögöttünk van, ez örömet vált ki belőlünk, feloldja a munkával járó fáradtság érzését: 15—20 évvel ezelőtt a dolgozó munkahelyi magatartása egészen más volt, mint ma. Az akkori színvonalon csak kevesen értekték, hogy mi a követendő cél és mi lesz annak eredménye.

A tudatformálás szinte felmérhetetlen eredményeket hozott. A dolgozó nők túlnyomó többsége szervezett dolgozó. Igen sokan vesznek részt politikai, szakmai és egyéb jellegű továbbképzésben. Aktívan dolgoznak a szocialista brigádokban is. A Tí-ed a gyár, magadnak építetd” jelszó teljes súlyával kifejezésre jut, élő valóságga vált, hiszen a „Tedd szebbé, vonzóbbá gyáradat” mozgalom keretében asszonyaink már eddig is bizonyították és bizonyítják, hogy maguknak érzik munkahelyüket, a gyárat. Magatartásukkal, hozzáállásukkal szinte észrevétlenül, szerezten, de határozottan tesznek tanúságot politikai hovatartozásukról, meggyőződésükről.

Kárpáti Károlyné



Gyárunk óvodájában — mint másutt is — megrendezték a hagyományos évszázad ünnepségét. Az apróságok műsorral kedveskedtek szüleiknek. Nyáriás Csaba felvétele

## Tartalékosok lövészetete

Ez évben is megrendezte az MHSZ a tartalékos szinten tartó lövészetet. A mi klubunk is magkapta a versenykiírást, melynek értelmében a lövészet 3 fős járórcsoporthoz géppisztollyal került lebonyolításra.

A versenyszellem javítása érdekében a lövészetet izgalmasabbá tette a célok időre történő leküzdése, valamint a lőszer megtakarítás figyelembevételével.

A május 28-án, vasárnap megrendezett verseny bizonyos fokig megneghezítette a jelentkezők részvételét, más egyéb elfoglaltságok miatt. Ezért a jelentkezők 13 főből csak 6 fő jelent meg, ami két járórcsoporthoz elegendő volt. Az első csoportunk 45 másodperc alatt, és 9 lőszer megtakarítással, a második csoport 51 másodperc alatt és 6

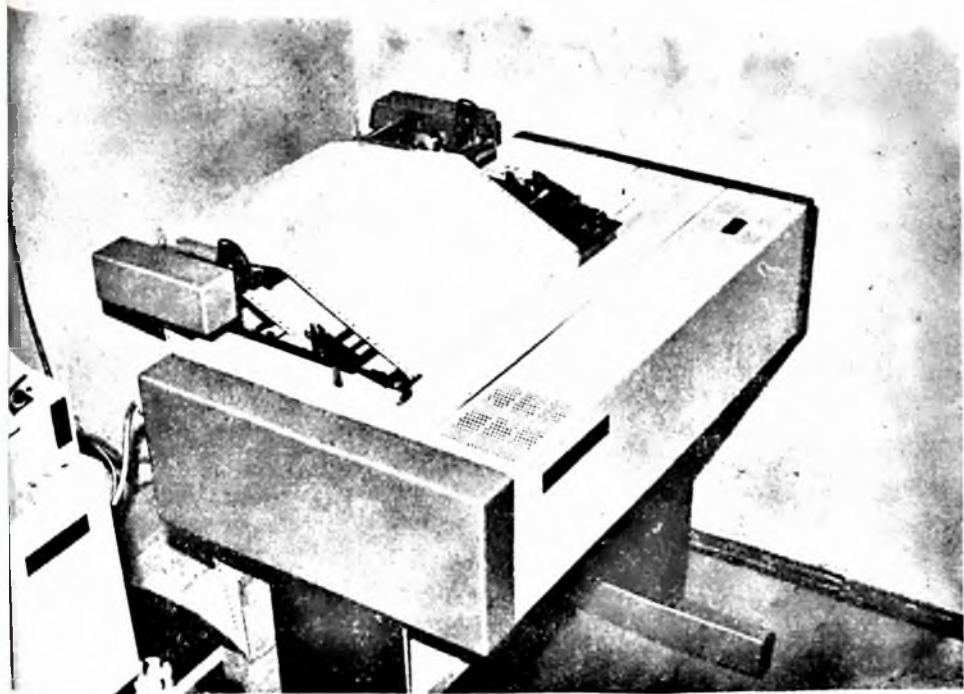
lőszer megtakarítással küzdött le a célokat.

A verseny rendezőit külön dicséret illeti, eddig még egy alkalommal sem volt ilyen gárdulékony a lövészetek lebonyolítása. Ezért szeretnénk köszönetet mondani vállalatunk vezetésének, hogy az autóbusszt klubunk rendelkezésére bocsátotta.

König Nándor



## Egyszerűbb és gyorsabb feldolgozás



SOEMTRON gyártmányú sornymató berendezés

# Adattároló és sornymató

## Az ügyvitel korszerűsítés érdekében

Az adattároló géppark bevezetésével kapcsolatos cikk-rozátunk első részében a géppark alkalmazásának szükségességéről volt szó... Ennek kapcsán érintettünk néhány információelméleti kérdést is, megvalósítva a gyors sornymató gépek adatfeldolgozására a megalapozott vállalati rendszerek összefüggéseit. A második cikk mutatta be a gépparknak azt a legfontosabb egységét — az SLK-4 magnoszalag-kazettás adattároló gépet —, mely alkalmas arra, hogy a vállalatoknál keletkező anyagforgalmi bizonylatok kézzel írt adatait a számítógép számára értelmezhető nyelvre „fordítsa le”. Ezzel lehetőség nyílik arra, hogy a nagyértékű számítógép (melynek emiatt nem drága az óradíja) a géppark egységeivel készített magnoszalagról az alapadatokat elektronikus sebességgel — tehát rövidebb idő alatt, ezért gazdaságosabban „olvassa le”.

A sorozat harmadik részében a géppark további egységeiről adunk rövid ismertetést. Ezek közé tartozik egy magnoszalagos adattároló berendezés, egy sornymató gép és az ennek működését ellenőrző, illesztőegység. Az illesztett berendezések közül az adattároló és az illesztőegység szintén a Budapesti Dohánygyári Gyár (BRG) gyártásúak.

### SLK-4

Az SLK-4 típusjelű adattároló berendezést nevezhetjük egyszerűbb adat-magneto-gramnak is, ha nem törekszünk pontos fogalmazásra. Ez a gép lényegében hasonló a régebbi gépekhez, de a papírra helyett a magnoszalagra tárolja az adatokat. A magnoszalag a hangrögzítésben: képez egy adatokkal teleírt kazettát „elolvasni”, pontosabban egy másik egység (pl. adattároló géppel) segítségével a sornymató gépre átírja. Ugyancsak képes az adattároló géppel „diktált” adatokat kinyomtatni. Ebben a

tevékenységében helyettesítheti a nála sokkal többre képes (fogalmazhatjuk így is: „okosabb”), ezért lényegesen drágább adattároló gépet. Így a nyomtatási idő alatt is véggezhető adattárolási munka, vagy más olyan feladat, amelyet másik egység nem tud ellátni (pl. a soron következő nyomtatási munka kezdő adat-sorának megkeresése az emberi szemmel nem látható sokezernyi mágneses jel közül).

## Számok és szöveg

Az eddig említett két berendezés — vagyis az adattároló és az adattároló — egymással is együttműködhet másolási vagy egyéb feladatokat végezve, ezek részletezésével azonban már nem kívánom olvasóinkat terhelni. Ugy gondolom, a gépparknak talán legérdekesebb része az NDK-ban készült, SOEMTRON gyártmányú, SD 1156—1160 típusú sornymató gép. Szintén elektronikus vezérlésű, s ez teszi lehetővé szinte hihetetlenül gyors működését: másodpercenként 100 írásjel kinyomtatására képes. Ez tehát percenként hatezer betűt jelent, vagyis azt, hogy pl. ennek az egész cikknek a szövegét — ha ezt előzőleg az adattároló géppel magnoszalagra írták — kb. egy-másfél perc alatt nyomtatná ki.

A sornymatóknak még további érdekessége, hogy a jelentős írássebesség mellett ugyancsak szokatlanul nagy a soronként kinyomtatható írásjel száma is: 178 betűt képes egy sorban kiírni. Összehasonlításképpen megemlíteném, hogy a nagy teljesítményű számítógépek ennél még gyorsabban működő sornymatói is általában csak 128—156 jelet tudnak soronként kiírni. Jellemző ezekre a gépeknek a képességeire, hogy olyan szélességű speciális papírt, melyre a teljes 178 betűs írás-szélesség ráférne, hazánkban nem is gyártanak. Így „mindössze” 160 jelet tartalmazó sorokat kell hozni tervezni, mely ráfér az íthoz készülő legszélesebb számítógépi papírra, s egyúttal összhangban van az adattároló géppel, ugyancsak egyszerre 160 jelet tartalmazó adatmondatok hosszával is. A címkéjükön látható berendezés számadatak és folyamatos szöveg nyomtatására egyaránt alkalmas, sőt: ezt a két tevékenységét váltogatva is tudja végezni. Így a magnoszalagon levő, láthatatlan je-

leket (melyek a feldolgozott adatokat „rejtik” magukba), az emberek által közvetlenül értékelhető táblázatok formájában tudja visszaadni.

Dénes Sándor

## Fórum Szegeden

### Vita a hatékonyságról

A Szervezési és Vezetési Tudományos Társaság fiatalok bizottsága által rendezett „A hatékonyság kérdéseiről” szülő fórumon vettem részt május 25—27-én Szegeden. Ilyen beszélgetéseknél óhatatlanul a vállalatunkat tesszük mérlegre, hasonlítunk, megállapítunk bizonyos dolgokat. Tudom, hogy nem a mi korosztályunk leghevesebb támogatója, hogy egy vállalat sokrétű tevékenységét teljes alaposítással „kivesézzék”, de közismert, ebben a korban még az őszinte hangnem és a „szókimondás” a jellemző.

Rátérve az előadássorozat témájára: Mi tulajdonképpen a hatékonyság? A hatékonyság a ráfordítás és az elért eredmény viszonyát mutatja meg, melynek részelemei a termelékenység, az eredményesség és a gondosság. Első közelítésre talán a fogalmak azonos tartalmúnak tűnnek, de próbáljunk szembeállítani két részletet. Célunk a hatékonyság vizsgálatánál az okok feltárása és nem az okozatok megállapítása. Helyes, ha a dolgokat változásukban vizsgáljuk, mert munkánk akkor jó, ha ebből konkrét cselekvési program készíthető. Itt is igaz az a megállapítás, hogy nem szabad másra várni, a saját portáját kell először mindenkinek rendbe tenni.

Az elemzés-értékelés során többféle módszer kombinált felhasználására van szükség, például: értékelni kell a kialakult mutatószámokat; össze kell hasonlítani tevékenységünket, elért eredményünket a dohánygyár, élelmiszeripar, az ország és így tovább, más vállalatainak eredményeivel, hogy helyünket meg tudjuk állapítani (pl. a világpiacon); a „fejekben” is vannak tartalékok, itt is beszélhetünk hatékonyságról. A 70-es évek elején lezajlott gazdasági viták során nyilvánvalóvá vált, hogy a nyereség önmagában alkalmatlan vállalatok és más gazdasági egységek munkájának mérésére. Ezzel egyidőben került sor a hatékonyság újrafogalmazására, megkülönböztetve a gazdaságosságától. Egyik definíció szerint a ha-

## A gyártásban, csomagolásban sok a teendő Tedd szebbé, vonzóbbá gyáradat!

1977-ben az anyag- és áruforgalmi osztály szocialista brigádjai által kezdeményezett „Tedd szebbé, vonzóbbá gyáradat!” mozgalom ez évben ki-szélesített formában működik. A felhívás értelmében mindkét csoportban az I. helyezést üzemszerű korszerűsített munka-ruha ellátásban részesül. A verseny jelenlegi állásáról az ötagú értékelő bizottság ezúton szeretne rövid tájékoztatást adni.

### I. csoport:

— Előkészítési osztály: Az értékelés első hetében a bizottság több hiányosságot tapasztalt. Pl.: a szalag rendszerek és a silók körül dohánnyulladékokat talált, a csempék, ablakok porosok voltak. Az osztály dolgozói megszüntették a hibákat és azóta nagyon jó hozzáállással, folyamatosan fokozzák munkahelyük rendjét és tisztaságát. Eddigi összesített pontszámuk: 48.

— Papirosztály: Kihosználják a technológia jellegéből fakadó lehetőségeket. A munkaterületen általában rend van. A bizottság két alkalommal talált kisebb hiányosságot. Összesített pontszámuk: 52.

— Gyártás: A gyártógépek közvetlen környezetében általában rend van. Az osztály töb-

bi területén, pl.: mosdók, előterek, segédanyag tároló hely, konveyor-pálya védőrácsai stb. rendtelenséget találtak. Az osztály összképe olyan benyomást kelt, mintha a mozgalomhoz való hozzáállás nem lenne megfelelő. Eddigi összesített pontszámuk: 36.

— Csomagolás: Az osztályra általános rendtelenség, takarítatlanság jellemző. A gépek környéke, a gyűjtő-csomagoló helyiségek, mosdók, előterek nincsenek rendszeresen takarítva. A hiányosságok minden alkalommal ugyanazok.

Dicséretre méltó azonban a csomagolás „Lenin” szocialista brigádjának munkája. A munkaterületükön minden alkalommal kifogástalan rend és tisztaság van. Az osztály készruha raktára és segédanyag raktára rendezett, áttekinthető. Sajnos a csomagolóterem rendtelensége az eredményüket lerontja. A csomagolás összpontszáma: 35.

### II. csoport:

— Minőségellenőrzési osztály: Bizottságunk a minőségellenőrzési osztály helyiségei közül csak a pácellőállító termet ellenőrizte, ahol fizikai tevékenységet folytatnak. Munkaterületükön a bizottság minden alkalommal kifogástalan rendet talált.

— Műszaki és üzemfenntartási osztály: Nehéz helyzetben volt a bizottság a műszaki osztály területének értékelésénél. A több szakmát és műhelyt magába foglaló szervezeti egységről nehéz egy általános összképet alkotni. Bizottságunk az osztály munkáját az alábbiak szerint értékelte:

— Eszteregályos műhely: minden alkalommal rend és tisztaság volt.

— Karbantartó műhely: A rossz körülményekhez viszonyítva igyekeznek rendet tartani.

— Gondnokság: A külterület, udvar, közlekedési utak, sétaterek rendezte jó. Rendszeres munka és folyamatos fejlődés tapasztalható. Sajnos nem mondható el hasonló a szociális létesítmények (fürdők, öltözők) rendjéről.

Fenti hibák miatt munkájukat a bizottság 33 pontra értékelte.

Gábor Józsefné

Révész Sándor

## Vendégek Nagykanizsáról



A Nagykanizsai Sörgyár „Sneff József” Állami Díjas szocialista brigádja látogatást tett vállalatunknál. A vendégeket a „Béke” szocialista brigád kollektívája fogadta június 17-én. A kirándulás alkalmával megismerkedtek gyárunkkal és Baranya nevezetességeivel. Jártak Harkányban, Siklóson és Máriagyűdön is. Felvételünkön Szedeli István, a „Béke” szocialista brigád vezetője köszöntötte a vendégeket.

## Demokrácia és áldozatkészség

Gyári újságunk áprilisi számában az üzemi demokrácia fórumairól és szerepéről már jelent meg tájékoztatás, de mivel az üzemi demokrácia egy élő folyamat kell hogy legyen, szükséges, hogy létéről, érvényesüléséről, megvalósulásának feltételeiről újra és újra beszéljünk. Igen fontos néhány alapvető tényező vizsgálata, amelyek megléte nélkül nem beszélhetünk üzemi demokráciáról.

A munkához való jogból adódik az, hogy a dolgozónak joga van kezdeményezni, javasolni és észrevételezni olyan dolgokat, amelyek a munkakörülmények megjavítását célozzák és egyben joguk van a vezetésben való részvételhez is.

A vezetők és beosztottak szocialista viszonyának megteremtésében, formálásában az üzemi demokráciának igen jelentős szerepe van. A megvalósulásnak nagyon sok feltétele van. Ezek közül vizsgáljunk meg néhányat.

Egyik alapvető tényező a munkához való viszony. Itt nem csupán a munka elvégzéséről van szó. Figyelembe kell venni azt is, hogy az elvégzett munka minőségileg hogyan értékelhető, a szervezethez mértéke mennyiben kielégítő és nem utolsósorban egymás munkájának megbecsülése, az önzetlen segítőkészség, az emberi magatartás.

Az üzemi demokrácia feljogosít arra, hogy nyíltan megmondjuk véleményünket, ugyanakkor nem nélkülözheti az olyan értékmérőket, mint a szorgalom és az áldozatkészség. Ennek kibontakoztatása a szocialista brigádmozgalom keretén belül könnyebben valósul meg.

A termelésben az egyénnek érezni kell az egymáshoz való tartozást, a kölcsönös bizalmat úgy a vezető, mint a beosztott részéről, mert ez az üzemi demokrácia érvényesülésének egyik éltető eleme.

A korszerűtlen munkaszervezés magában hordja a közép-szintű vezetők egyedüli jog- és hatáskörét, ezért arra kell törekednünk, hogy a munka megszervezésében együtt alkalmazzuk a szakmai hozzáértést és a dolgozók véleményét. Így alakul ki az a közösség, amely képes részt venni a termelés kollektív irányításában, ellenőrzésében.

Ebből világosan látszik, hogy az üzemi demokrácia elvileg kizárja az önzés minden lehetőségét.

Tudott dolog, hogy még a mai fejlett viszonyok között is igen gyakori a közömbös — mit érdekel engem — magatartás. Egy közösségen belül nagyon káros hatást tudnak ezek az emberek elérni és nagymértékben gátolják mások tenniakaratát. Mindent el kell követni annak érdekében, hogy megértsék ezek az emberek is azt, hogy az üzemi demokrácia csak akkor lesz teljes értékű, ha a megteremtői és gyakorlói úgy cselekszenek és tesznek, ahogy azt a szocialista erkölcs szabályai és normái diktálják. A szocialista erkölcs és az ehhez kapcsolódó magatartásforma legyen egy következő gondolat-sorozat témája.

Szűcs József

„Vörösmarty” szocialista brigád



## hírek

— Június 10-én a Hunyadi úti házasságkötő teremben 9 dolgozónk gyermeke részére névadóünnepséget tartottunk. A vállalat ajándékkal kedveskedett a szülőknek.

\*

— 19 fő végzett a vállalat dohányfeldolgozó szakmunkás-képzőjében: képünkön Sárközi Jánosné, aki kitűnő tanulmányi eredményt ért el.



— EDOSZ-sportnap volt június 18-án. Lapzártáig nem értesültünk az eredményekről. Következő számunkban részletes beszámolót adunk.

\*

— Július 14-én a vállalat ebédlőjében filmrendezvény lesz, amelyen a „Küldetés” c. filmet mutatják be. A film Balczó András pályafutásáról szól.

\*

— Előkészülünk a leállításra. Július 3-tól 15-ig szünetel a termelés. A gépek, berendezések felújításával alapozzuk meg a II. féléves és 1979. I. félévének eredményeit.

## Helyreigazítás

Elmúlt havi számunkban beszámoltunk a kollektív szerződés és a törzsgárda szabályzat módosításáról. A cikkben sajnálatosan gépelési hiba csúszott, amelynek következtében a törzsgárda tagságért járó jutalomnál a 15 év felett járó törzsgárdajutalom meghatározásánál azt közöltük, hogy 15 év felett a törzsgárdajutalom összege ötvenként 3600,— Ft. A mondat helyesen a következő: „15 év felett évenként 3600,— Ft.”

## Mi vihető külföldre?

Az idei nyár eddig nem kényeztetett el bennünket tartós meleggel és sok napsütéssel. Mégis mindannyian azzal a gondolattal foglalkozunk, hova menjünk szabadságra. Bizonyára sokan vannak olyanok is, akik úgy döntöttek, hogy ez évben külföldre mennék pihenni. A külföldre utazók tájékoztatására ezúton is szeretnénk felhívni a figyelmet arra, hogy a Magyar Nemzeti Bank 406/1978. MNB számú közleménye, újonnan szabályozta, hogy a postaforgalomban, illetve utasforgalomban ajándékként devizahatósági engedély nélkül mely árucikkek nem küldhetők, továbbá nem vihetők külföldre. Ezek az alábbi árucikkek: szalámi és kolbász, nyers- és lütsölt hús, lütsölt szalonna, zsír-szalonna, zsír, olaj, cukor, liszt és kávé, gyógyszer, szőnyeg, gyermekcipő (lúcpő, 38. lánykacipő 34-es számig). E fenti szigorított rendelkezés 1978. május 8-án lépett hatályba.

### PÉCSI DOHÁNYGYÁR

A Pécsi Dohánygyár dolgozóinak lapja

Szerkesztő: Szerkesztő Bizottság  
Feladós szerkesztő: Salamon Gyula  
Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat  
Feladós kiadó: Braun Károly

Pécsi Szikra Nyomda  
7630 Pécs, Engél János u. 8.  
F. v.: Szendrői György

## Sikerrel zárult a KRESZ-vetélkedő

### Első lett a Déri Miksa brigád 4 fős csapata



Munkában a játékvezető: Galbavi József rendőrszázados és a Tabak brigád tagjai

A „Déri Miksa” szocialista brigád márciusi értekezletén napirendi pont volt az ez évben vállalható munkák és feladatok. A megoldandó feladatok mellett felvetődött egy KRESZ-vetélkedő szervezése. Az ötlet apropóját az adta, hogy három brigádtagunk ekkor kapta meg a jogosítványát és ezzel már 12 fő rendelkezett jogosítvánnyal brigádunkban.

Brigádunk az egyik feladatként szereplő reakcióidő-gyorsaság méréséhez egy elektromos berendezést készített, Hu-

ber Jenő pedig különböző gépek, járművek hangjait vette fel magnószalagra, melyek felismerése ugyancsak feladat volt.

A zsűrizésre a közlekedésbiztonság szakembereit és vállalatunk vezetőit kértük fel. Elnök Irimi Sándor igazgató volt, tagjai pedig Kaluczki László rendőrezredes, a KBT elnöke, Várhelyi József főmérnök, Bérczesi György és Őkrös Imre SZMT munkavédelmi osztályvezető.

## Kispályás labdarúgás

### Öt mérkőzés, egy győzelem

Véget ért a kispályás labdarúgó-bajnokság tavaszi szezonja. Csapatunk teljesítménye nem nevezhető sikeresnek, az EDOSZ bajnokság fordulói. Az, hogy az eredmények így alakultak, több okra vezethető vissza, azonban ezek felderítése még nem hozza meg a várt jobb juttatást. Öt mérkőzésen a csapat egy győzelmet és egy döntetlen eredményt tudott elérni.

#### Eredmények:

Dohánygyár—Baromfi-föld. 4:1  
Húslipar II.—Dohánygyár 3:3  
Dohánygyár—Tejipar I. 2:3  
Sütőipar—Dohánygyár 6:1  
Sörgyár—Dohánygyár 5:0

A városi bajnokságban még egy forduló van vissza, annak eredményeiről a következő hónapban számolunk be.

Június 18-án került megrendezésre a már hagyományos EDOSZ-sportnap. A sportnapon a programban női és férfi kispályás labdarúgás, női, férfi atlétikai futó-, dobó- és ugrószámok szerepeltek.

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján a kispályás labdarúgás vonzotta a legnagyobb tömeget. A cél most is az atlétikai számok nagyobb népszerűsítése volt.

Eltérően az elmúlt sportnapok labdarúgó mérkőzissorozataitól, most a csapatok a két bajnoki csoport helyezései alapján lettek sorsolva. A rendezvényről lapunk júliusi számában adunk tudósítást.

Hegyi József

Ar László



A Pécs városi Tanács Színház téri kiállítótermében rendezték meg az V. országos kerámia biennálét, amely július 31-ig tekinthető meg. Felvételünkön: kerti plasztikák a szabadtéri bemutatón. Fotó: Nyárfás Csaba

## Túra a keleti Mecsekben

Hosszú szervezés után a választott kirándulási útvonalról — Baja, Mohács — szomorúan kellett lemondanunk, mert a hajón nem tudott a szervező iroda helyet biztosítani brigádunk számára. Így esett a Tabak brigád választása a Pécsvárad, Mecseknádasd, Bonyhád, Mára vára, Komló útvonalra.

Pécsváradon már „kellemes” meglepetésben volt részünk, a vár tatarozás alatt áll, a kapuból lehetett látni az állványokat, mást nemigen. Idegenvezetőnk néhány mondatot igyekezett többet mondani az elmaradt látogatás helyett.

Mecseknádasdon a felújított XIII. századi kis kápolnát megtekinthettük, a másik templom szintén zárva volt, Bonyhádon másfél órás szabad program volt.

Mára várához nagyon kellemes sétával érkeztünk. Igazi élményt talán az egész kiránduláson ez jelentett, a nagyon szépen felújított és rendezett vár környéke.

Kérésünkre megálltunk a Dombay-tónál is — a laza program ezt is lehetővé tette. Sajnálkoztunk, hogy nem vitünk fürdőruhát. A szép tavasi tájban gyönyörködve, a sok sétától fáradtan, éhesen érkezünk Komlóra, ahol a jó ebéd után a nemzetközi kórusfesztivál műsora volt kellemes felüdülés.

Összességében úgy érezzük, hogy ismeretekben gazdagodva érkezünk haza, az idegen-

vezetőnk is mindent megtett azért, hogy emlékezetes legyen a kirándulás.

Gasteiger Lászlóné

## Az IBUSZ ajánlatai

Minden évben szervezünk balladára, külföldre üdüléseket, kirándulásokat. A jövőre vonatkozóan szeretnénk dolgozóinkat még jobban tájékoztatni a lehetőségekről, még több utazási lehetőséget kínálni, az igényeket jobban kielégíteni.

A Baranya megyei IBUSZ alkalmazkodva a „dolgozói igényekhez, „penztárcájához” igen kedvező lehetőségeket kínál még erre az évre is. A sok közül kiemeljük egy hárnapos Csehszlovákia—Ausztria körutat, amely szeptember 23—29. között indulna. 3500,— Ft-ért teljes ellátást biztosítanak a dolgozóknak, valamint a vállalat az útra jelentkezőknek pénzbeni támogatást is nyújtana.

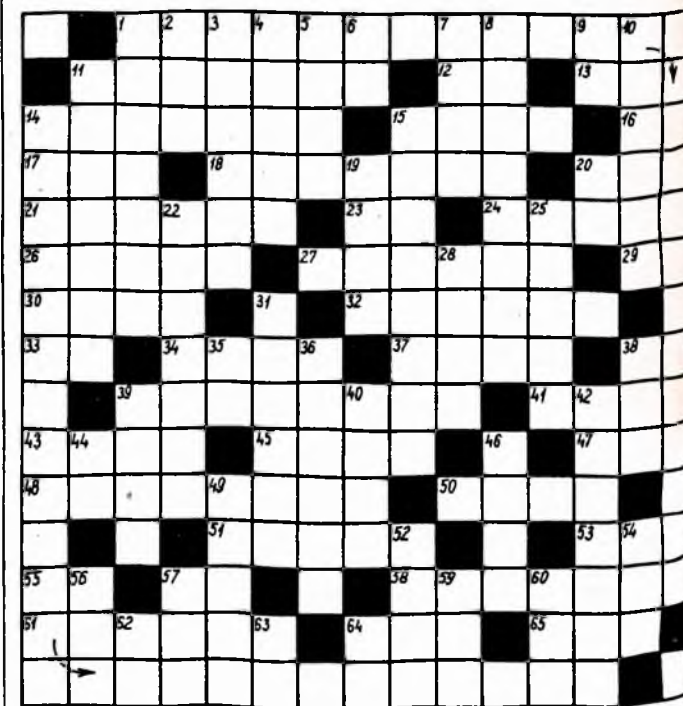
Nemcsak külföldi utazásra van nagyobb lehetőség, hanem belső, néhány napos túrákra is. Kialakult egy megszokott „menetrend” — Zalakaros, Harkány, Eger, Debrecen stb. — pedig ezen kívül is nagyon sok kellemes szórakozást, pihenést nyújtó üdülőhelyre lehet eljutni. A dolgozói kívánságára a munkarendhez igazodva (változó szabadszabot) szervezik meg a kirándulásokat.

Kevesen jártak a festői szépségű Széplidi-tónál, Gyulán, Dabogókőn a Duna-kanyarban, kevésbé köztudott a Bakony és környéke, Észak-Magyarország és alig 60 kilométernyire Gemenc vagy szűkebb megyéi környéke.

Ha valaki kedvet érez a külföldi utazáshoz vagy hazánk legszebb tájainak felfedezésére, bővebb felvilágosítást, a szervezési kapcsolatban, útmutatást a vállalat személyzeti osztályán kaphat.

Sipora Imre

## KERESZTREJTVEÉNY



Vízszintes: 1. Juhász Gyula: Magyar nyár 1918. c. verséből idézünk. Folytatás a függ. 42. és 14. sorokban (zárt betűk itt: H, G, Z, K, V). 11. Kirakja. 12. Szovjet repülőgép. 13. Aromája. 14. Érzésem. 15. Nagyváros Jemenben. 16. Klejtett betű. 17. SEE. 18. ... utakon. 20. ... paelica. 21. Fizikailag kimerült. 23. Éneklő szócso. 24. Rezeg keverve. 26. A térdére — néplezen. 27. Kőgalléros. 29. Tudnillik. 30. Loire — fonetikusan. 32. Régi fegyver. 33. Üres lék. 34. A héber ábécé első betűje. 37. Régi — keverve. 38. Ellenértéke. 39. Dacos. 41. OARA. 43. Római költő és császár. 45. Szaki váltópénz többszámában. 47. Odú. 48. Vadgalambok. 50. Gépkocsival manőverez. 51. Titokban figyelem. 53. Vannak — angolul (ARE). 55. Lantán vegyjele. 57. Tova. 58. Postai küldeményt. 61. Marad még. 64. Kérdőszó. 65. Egymást követő betűk az ábécében. Függőleges: 1. Kellemtelenség. 2. Hitem közepe. 3. Vajon elvág-e? 4. Zuhant. 5. Szakszervezetek Megyei Tanácsa. 6. Fordított aroma. 7. Verd-opera. 8. Futni hagyja. 9. Azonos hangzúsú betűk. 10. Kedvel. 11. Teremték. 14. Az idézet befejező része (zárt betűk: A, O, T, M, M). 15. G-vel az elején a Columbus-szigetek tagja. 19. Albán pénz névelővel. 20. Argon. 22. Lovat etet. 25. Besorol középen. 28. Szorító szerző. Középső: Nógrád... 35. Olasz elő. 36. Megkeményedett szőr. Kínálót tárgya. 39. Mutatózó. Sport. 42. Az idézet második része. 44. Egymást előző magánhangzók. Nem valós — ford. 49. Illendően. 54. Kevert hangsor. 54. Gázszűtő. 56. Határozó. 57. Férlínév. 59. Belépő része. 60. ELH. 62. Fegyver volt. 63. Másalhangzó. 64. Feltételes költő.

Beküldendő a megfejtés, vízszintes 1. és függőleges 42., 14. sorok a szerkesztőség címére 1978. július 10-ig.

A helyes megfejtők között jutalomkönyveket sorsolunk ki.

Az 1978. május havi számban közölt rejtvény helyes megfejtése: Az öröklődésben akkor hiúsunk, ha gyerekünk értelmes.

Könyvjutalmat nyert: Vincze Istvánné, 7633 Pécs, Pálány u. 9/b., Nagy Csaba, 7773 Villány, Szabadság u. 9., Rudán József né, 7625 Pécs, Kalinyi u. 47/B.

Takáts